

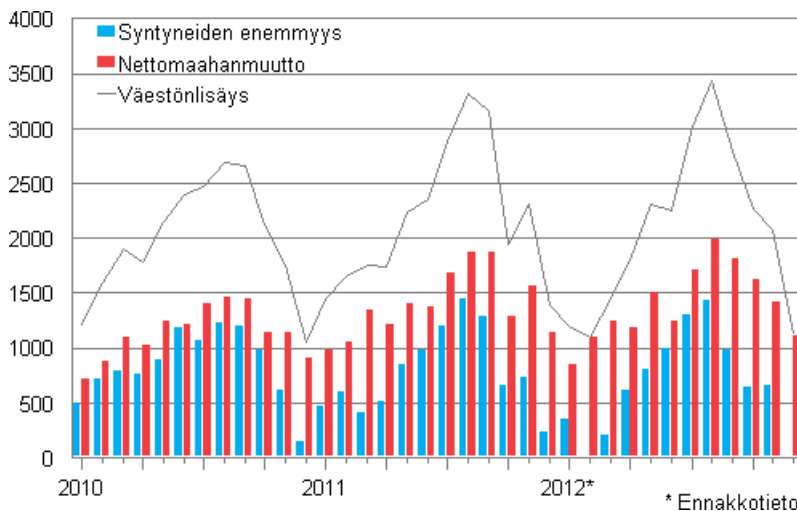
Väestön ennakkotilasto

2012, joulukuu

Maahanmuuttoa ennätysmäärä 2012

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuonna 2012 maahanmuuttojen määrä oli 30 420, joista 22 750 oli ulkomaan kansalaisten muuttoja. Muuttovoittoa ulkomailta Suomi sai 16 800 henkeä eli saman verran kuin vuotta aiemmin. Muuttovoitto ulkomailta oli kaksi kertaa suurempi tekijä väestön määrän kasvussa kuin syntyneiden enemmyys. Ennakkoväkiluku vuoden 2012 lopussa oli 5 426 090.

Väestönlisäys kuukausittain 2010–2012*

Maamme väkiluku kasvoi vuoden 2012 aikana 24 820 henkeä, mikä on 1 370 henkeä vähemmän kuin edellisellä vuonna. Suurin syy väestönlisäykseen oli muuttovoitto ulkomailta: maahanmuuttoa oli 16 800 enemmän kuin maastamuuttoa. Luonnollinen väestönlisäys eli syntyneiden enemmyys kuolleisiin nähden oli 8 030 henkeä.

Vuoden 2012 ennakkotilaston mukaan ulkomailta muutti Suomeen 30 420 henkeä ja Suomesta ulkomaille 13 620 henkeä. Maahanmuuttoa oli 940 enemmän ja maastamuuttoa 960 enemmän kuin edellisvuonna. Suomen kansalaisia maahanmuuttajista oli 7 670 ja maastamuuttajista 9 470. Suomi sai ulkomaan kansalaisten muutoista muuttovoittoa ja Suomen kansalaisten muutoista tappiota.

Vuoden aikana syntyi 59 490 lasta eli 470 lasta vähemmän kuin vuonna 2011. Kuolleiden määrä nousi 880 henkeä edellisvuodesta ollen 51 470 henkeä. Syntyneiden enemmitys kuolleisiin nähden oli vuoden 2012 ennakkotietojen mukaan 8 030 henkeä. Luonnollinen väestönlisäys jäi siten 1 350 henkeä pienemmäksi verrattuna vuoteen 2011.

Kuntien välisiä muuttoja vuonna 2012 kertyi ennakkotietojen mukaan 279 180. Kuntien väliset muutot vähenivät edellisvuoteen verrattuna 2 360 muutolla vuoden 2012 kuntajaon mukaan.

Suomen kansalaisuuksia myönnettiin ennätysmäärä vuonna 2012. Uusia Suomen kansalaisuuksia myönnettiin 8 840, lähes kaksi kertaa enemmän kuin 2011.

Maakunnittaisten ennakkotietojen mukaan väkiluku kasvoi vuonna 2012 eniten Uudenmaan ja Pirkanmaan maakunnissa. Uudellamaalla väestönlisäys oli 17 420 henkeä, josta kansainvälisen ja maan sisäisen muuton osuus oli 10 660 henkeä. Toiseksi suurin väestönlisäys oli Pirkanmaalla, 3 840 henkeä. Väestönlisäys oli myös suhteellisesti suurinta Uudellamaalla 1,1 prosenttia ja Pirkanmaalla 0,8 prosenttia. Uudenmaan ennakkoväkiluku vuoden 2012 lopussa oli 1 566 480 ja Pirkanmaan 495 310. Uudellamaalla asui 29 prosenttia ja Pirkanmaalla 9 prosenttia maamme väestöstä.

Väkiluvun kasvu nopeutui eniten Uudenmaan maakunnassa, jossa väestönlisäys vuonna 2012 oli 670 henkeä suurempi kuin edellisvuonna. Seuraavaksi eniten väkiluvun kasvu nopeutui Pirkanmaalla. Siellä väestönlisäys oli 240 henkeä enemmän kuin edellisenä vuonna. Väkiluvun suhteellinen kehitys nopeutui eniten Kainuussa ja Etelä-Karjalassa.

Väestötappio oli ennakkotilaston mukaan suurin Etelä-Savossa, jossa väki väheni 1 070 henkeä. Väestötappio muodostui pääasiassa syntyneiden enemmyyden tappiosta. Toiseksi suurin väestötappio oli Kainuussa, 610 henkeä. Väkilukuun suhteutettu väestötappio oli suurin samoissa maakunnissa, siten että Kainuussa suhteellinen tappio oli suurempi kuin Etelä-Savossa. Ennakkoväkiluku vuoden 2012 lopussa oli Etelä-Savossa 152 670 ja Kainuussa 80 690. Etelä-Savossa asui 3 prosenttia ja Kainuussa 1,5 prosenttia maamme väestöstä.

Väestönkasvu hidastui vuonna 2012 eniten Pohjanmaalla. Siellä väkiluku kasvoi 560 henkeä eli väestönlisäys jäi 650 henkeä edellisvuotta pienemmäksi. Toiseksi eniten väestönkasvu hidastui Kanta-Hämeessä, jossa vuoden 2012 väestönlisäys oli 230 henkeä eli 460 henkeä vähemmän kuin edellisvuonna. Suhteessa väkilukuun väestönkasvu hidastui eniten Ahvenanmaalla ja Pohjanmaalla.

Muuttoja maakunnasta toiseen tehtiin vuoden 2012 aikana 124 780, mikä on 1 770 edellisvuotta vähemmän. Määrällisesti eniten maakuntien välisen muuton voittoa keräsi Uusimaa ja suhteellisesti eniten Ahvenanmaa. Uudenmaan muuttovoitto oli 3 080 henkeä ja Ahvenanmaan 100 henkeä. Tappiota maakuntien välisessä muutossa kärsi määrällisesti eniten Lappi ja suhteellisesti eniten Kainuu. Lapin muuttotappio oli 850 henkeä ja Kainuun 540 henkeä.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Väestönmuutosten ennakkotiedot tapahtumakuukauden mukaan 2012.....	4
Liitetaulukko 2. Väestönmuutosten lopulliset tiedot 2005–2011 sekä ennakkotiedot 2012*.....	5
Liitetaulukko 3. Väestönmuutosten ennakkotilastojen vertailu vuosina 2012 ja 2011	5
Liitetaulukko 4. Väestönmuutosten ennakkotietoja maakunnittain 2012 ja muutos vuoden 2011 lopullisiin tietoihin verrattuna, 1.-4. neljännes.....	6
Liitetaulukko 5. Ennakkotietoja maahan- ja maastamuuttaneista lähtö-/määrämaan mukaan maakunnittain, 1.-4. neljännes 2012.....	7

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Elävänä syntyneet neljännesvuosittain 1992–2011 sekä ennakkotieto 2012.....	8
Liitekuvio 2. Kuolleet neljännesvuosittain 1992–2011 sekä ennakkotieto 2012.....	8
Liitekuvio 3. Kuntien välinen muutto neljännesvuosittain 1992–2011 sekä ennakkotieto 2012.....	9
Liitekuvio 4. Maahanmuutto neljännesvuosittain 1992–2011 sekä ennakkotieto 2012.....	9
Liitekuvio 5. Maastamuutto neljännesvuosittain 1992–2011 sekä ennakkotieto 2012.....	10
Laatuseloste, Väestön ennakkotilasto	11

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Väestönmuutosten ennakkotiedot tapahtumakuukauden mukaan 2012

Kuukausi/ neljännes	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Syntyneiden enemmyys	Kuntien välinen muutto	Maahan- muutto	Maasta- muutto	Netto- maahan- muutto	Kokonais- muutos	Väkiluku
Yhteensä	59 490	51 465	8 025	279 176	30 420	13 622	16 798	24 823	5 426 090
Tammikuu	4 995	4 642	353	20 364	2 190	1 342	848	1 201	5 402 468
Helmikuu	4 736	4 736	-	16 748	1 995	893	1 102	1 102	5 403 570
Maaliskuu	5 067	4 863	204	17 491	2 071	826	1 245	1 449	5 405 019
1. neljännes	14 798	14 241	557	54 603	6 256	3 061	3 195	3 752	5 405 019
Huhtikuu	4 826	4 205	621	19 054	1 935	753	1 182	1 803	5 406 822
Toukokuu	5 008	4 195	813	23 284	2 380	877	1 503	2 316	5 409 138
Kesäkuu	5 052	4 052	1 000	27 805	2 712	1 461	1 251	2 251	5 411 389
2. neljännes	14 886	12 452	2 434	70 143	7 027	3 091	3 936	6 370	5 411 389
Heinäkuu	5 388	4 089	1 299	25 156	2 794	1 086	1 708	3 007	5 414 396
Elokuu	5 386	3 948	1 438	38 778	3 991	2 000	1 991	3 429	5 417 825
Syyskuu	4 984	4 009	975	29 750	3 421	1 608	1 813	2 788	5 420 613
3. neljännes	15 758	12 046	3 712	93 684	10 206	4 694	5 512	9 224	5 420 613
Lokakuu	4 826	4 180	646	22 070	2 762	1 134	1 628	2 274	5 422 887
Marraskuu	4 751	4 095	656	18 533	2 292	871	1 421	2 077	5 424 964
Joulukuu	4 471	4 451	20	20 143	1 877	771	1 106	1 126	5 426 090
4. neljännes	14 048	12 726	1 322	60 746	6 931	2 776	4 155	5 477	5 426 090

Liitetaulukko 2. Väestönmuutosten lopulliset tiedot 2005–2011 sekä ennakkotiedot 2012*

Vuosi/ muutos	Neljän- nes	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Synty- neiden enemmyys	Kuntien välinen muutto ¹⁾	Maahan- muutto	Maasta- muutto	Netto- maahan- muutto	Kokonais- muutos ²⁾	Avioliitot	Avioerot
2012*	I-IV	59 490	51 465	8 025	279 176	30 420	13 622	16 798	24 823	28 993	13 035
Muutos ³⁾		-471	880	-1 351	-2 361	939	962	-23	-1 374	585	-434
2011	I	14 734	13 257	1 477	54 445	6 232	2 845	3 387	4 864	4 316	3 575
2011	II	14 938	12 601	2 337	69 626	6 662	2 665	3 997	6 334	6 405	3 337
2011	III	16 017	12 082	3 935	95 368	9 753	4 322	5 431	9 366	11 762	3 380
2011	IV	14 272	12 645	1 627	62 098	6 834	2 828	4 006	5 633	5 925	3 177
2011	I-IV	59 961	50 585	9 376	281 537	29 481	12 660	16 821	26 197	28 408	13 469
2010	I	15 037	13 035	2 002	50 751	5 321	2 607	2 714	4 716	4 453	3 432
2010	II	15 162	12 321	2 841	67 980	5 922	2 429	3 493	6 334	6 848	3 415
2010	III	15 993	12 492	3 501	91 273	8 517	4 182	4 335	7 836	12 661	3 517
2010	IV	14 788	13 039	1 749	60 684	5 876	2 687	3 189	4 963	5 990	3 255
2010	I-IV	60 980	50 887	10 093	270 688	25 636	11 905	13 731	23 849	29 952	13 619
2009	I	14 792	13 610	1 182	50 739	6 304	2 878	3 426	4 608	4 615	3 449
2009	II	15 286	12 259	3 027	65 176	6 267	2 727	3 540	6 567	7 249	3 314
2009	III	15 780	11 403	4 377	89 147	8 357	3 913	4 444	8 821	13 144	3 453
2009	IV	14 572	12 611	1 961	58 584	5 771	2 633	3 138	5 117	4 828	3 311
2009	I-IV	60 430	49 883	10 547	263 646	26 699	12 151	14 548	25 113	29 836	13 527
2008	I-IV	59 530	49 094	10 436	268 524	29 114	13 657	15 457	25 830	31 014	13 471
2007	I-IV	58 729	49 077	9 652	278 907	26 029	12 443	13 586	23 529	29 497	13 224
2006	I-IV	58 840	48 065	10 775	272 280	22 451	12 107	10 344	21 375	28 236	13 255
2005	I-IV	57 745	47 928	9 817	274 642	21 355	12 369	8 986	18 969	29 283	13 383

1) Kuntien välinen muutto vuoden 2012 aluejaolla.

2) Kokonaismuutos sisältää väkiluvun korjauksen lopullisten tietojen viimeisellä vuosineljänneksellä 2005–2011.

3) Muutos: 2012* I-IV neljännes – 2011 I-IV neljännes

Liitetaulukko 3. Väestönmuutosten ennakkotilastojen vertailu vuosina 2012 ja 2011

Vuosi/ muutos	Neljän- nes	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Synty- neiden enemmyys	Kuntien välinen muutto	Maahan- muutto	Maasta- muutto	Netto- maahan- muutto	Kokonais- muutos	Avioliitot	Avioerot
2012*	I	14 798	14 241	557	54 603	6 256	3 061	3 195	3 752	4 535	3 476
2012*	II	14 886	12 452	2 434	70 143	7 027	3 091	3 936	6 370	6 948	3 305
2012*	III	15 758	12 046	3 712	93 684	10 206	4 694	5 512	9 224	11 502	3 367
2012*	IV	14 048	12 726	1 322	60 746	6 931	2 776	4 155	5 477	6 008	2 887
2012*	I-IV	59 490	51 465	8 025	279 176	30 420	13 622	16 798	24 823	28 993	13 035
2011*	I	14 756	13 313	1 443	53 956	5 921	2 914	3 007	4 450	4 449	3 617
2011*	II	14 950	12 611	2 339	68 889	6 403	2 660	3 743	6 082	6 492	3 367
2011*	III	16 016	12 070	3 946	94 513	9 369	4 254	5 115	9 061	11 783	3 375
2011*	IV	14 234	12 440	1 794	61 102	6 554	2 646	3 908	5 702	5 834	3 135
2011*	I-IV	59 956	50 434	9 522	278 460	28 247	12 474	15 773	25 295	28 558	13 494
2012* – 2011*		-466	1 031	-1 497	716	2 173	1 148	1 025	-472	435	-459

Liitetaulukko 4. Väestömuutosten ennakkotietoja maakunnittain 2012 ja muutos vuoden 2011 lopullisiin tietoihin verrattuna, 1.-4. neljännes

Alue/maakunta ¹⁾	Syntyneiden enemmitys		Maakuntien välinen nettomuutto		Nettomaahanmuutto		Kokonaismuutos	
	2012*	Muutos	2012*	Muutos	2012*	Muutos	2012*	Muutos
KOKO MAA	8 025	-1 351	-	-	16 798	-23	24 823	-1 374
MANNER-SUOMI	8 045	-1 323	-101	-28	16 740	179	24 684	-1 172
Uusimaa	6 762	-476	3 077	899	7 584	250	17 423	673
Varsinais-Suomi	147	-227	298	-283	1 219	103	1 664	-407
Satakunta	-528	-119	-364	65	502	140	-390	86
Kanta-Häme	-87	-160	-233	-474	545	171	225	-463
Pirkanmaa	1 297	219	1 657	196	888	-173	3 842	242
Päijät-Häme	-228	35	102	-192	427	37	301	-120
Kymenlaakso	-641	-66	-450	149	655	29	-436	112
Etelä-Karjala	-410	-26	-240	201	436	0	-214	175
Etelä-Savo	-908	-224	-558	-22	395	96	-1 071	-150
Pohjois-Savo	-452	-191	-7	66	569	53	110	-72
Pohjois-Karjala	-263	-158	-293	8	396	-57	-160	-207
Keski-Suomi	286	-10	-65	-65	513	44	734	-31
Etelä-Pohjanmaa	174	138	-299	-63	426	-7	301	68
Pohjanmaa	403	19	-556	-379	715	-294	562	-654
Keski-Pohjanmaa	228	-25	-240	-2	135	-7	123	-34
Pohjois-Pohjanmaa	2 737	116	-545	-146	607	-155	2 799	-185
Kainuu	-282	43	-537	134	210	-7	-609	170
Lappi	-190	-211	-848	-120	518	-44	-520	-375
AHVENANMAA	-20	-28	101	28	58	-202	139	-202

1) Aluejako 1.1.2012

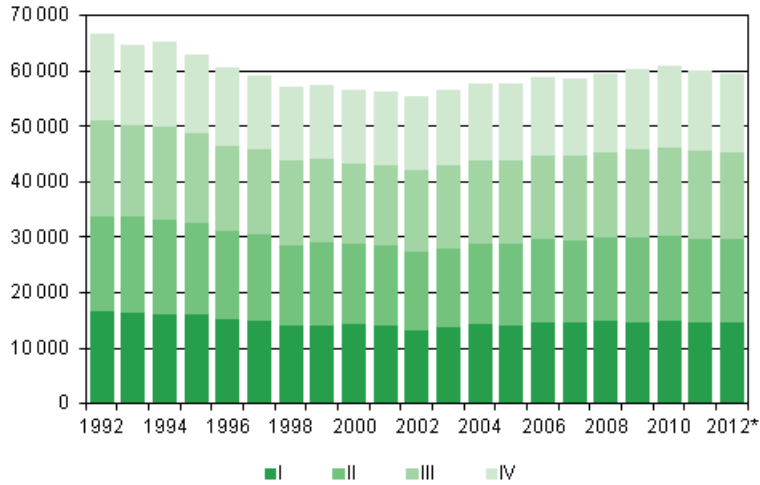
Liitetaulukko 5. Ennakkotietoja maahan- ja maastamuuttaneista lähtö-/määrämaan mukaan maakunnittain, 1.-4. neljännes 2012

Alue/maakunta ¹⁾	Maahanmuutto			Maastamuutto			Nettomaahanmuutto		
	Yhteensä	EU 27 maat	Pohjois-maat	Yhteensä	EU 27 maat	Pohjois-maat	Yhteensä	EU 27 maat	Pohjois-maat
KOKO MAA	30 420	15 084	3 452	13 622	8 546	3 600	16 798	6 538	-148
MANNER-SUOMI	29 911	14 665	3 102	13 171	8 130	3 222	16 740	6 535	-120
Uusimaa	14 200	7 766	1 234	6 616	4 102	1 379	7 584	3 664	-145
Varsinais-Suomi	2 304	1 236	282	1 085	706	341	1 219	530	-59
Satakunta	735	496	71	233	157	66	502	339	5
Kanta-Häme	723	428	33	178	130	40	545	298	-7
Pirkanmaa	1 966	905	185	1 078	625	190	888	280	-5
Päijät-Häme	739	338	58	312	188	65	427	150	-7
Kymenlaakso	938	326	44	283	159	42	655	167	2
Etelä-Karjala	669	200	29	233	138	39	436	62	-10
Etelä-Savo	522	182	40	127	81	17	395	101	23
Pohjois-Savo	790	298	44	221	138	38	569	160	6
Pohjois-Karjala	564	206	68	168	95	51	396	111	17
Keski-Suomi	882	383	95	369	248	78	513	135	17
Etelä-Pohjanmaa	599	337	54	173	124	31	426	213	23
Pohjanmaa	1 592	578	304	877	510	384	715	68	-80
Keski-Pohjanmaa	217	86	43	82	50	33	135	36	10
Pohjois-Pohjanmaa	1 314	402	177	707	380	182	607	22	-5
Kainuu	273	92	27	63	42	16	210	50	11
Lappi	884	406	314	366	257	230	518	149	84
AHVENANMAA	509	419	350	451	416	378	58	3	-28

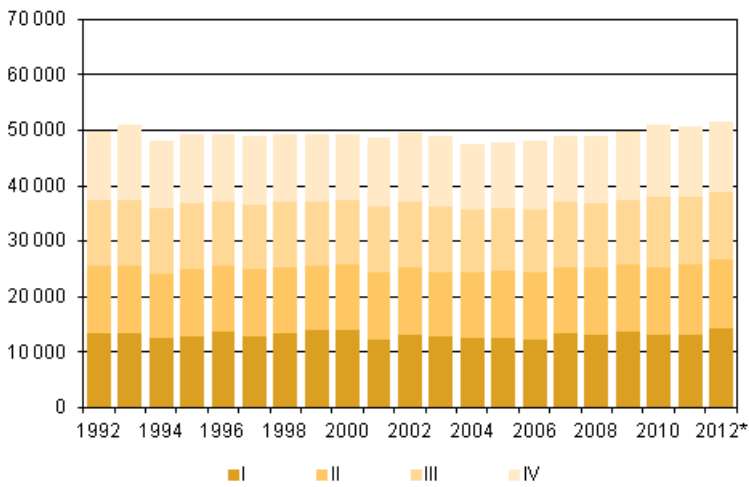
1) Aluejako 1.1.2012

Liitekuviot

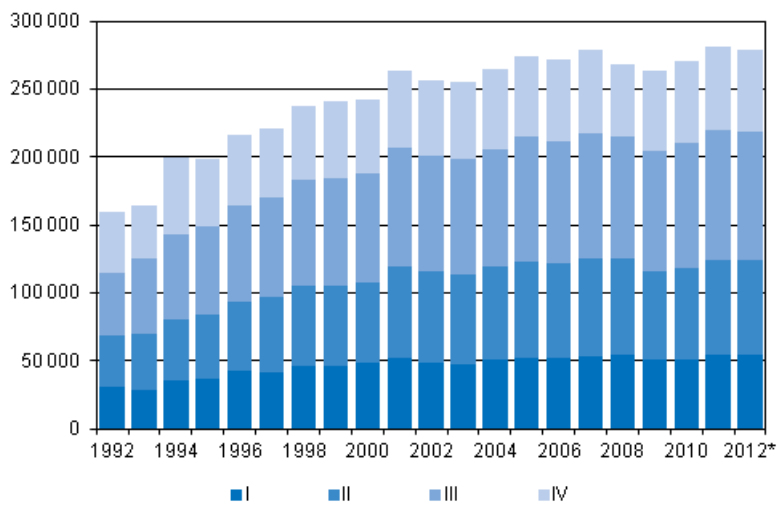
Liitekuvio 1. Elävänä syntyneet neljännesvuosittain 1992–2011 sekä ennakkotieto 2012

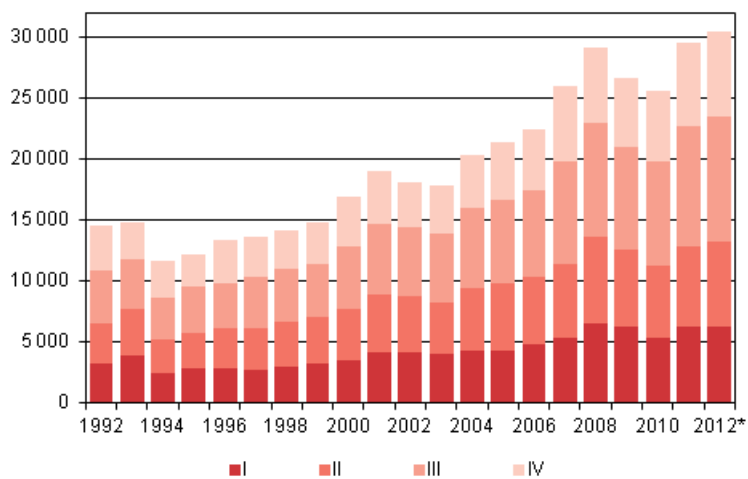
Liitekuvio 2. Kuolleet neljännesvuosittain 1992–2011 sekä ennakkotieto 2012

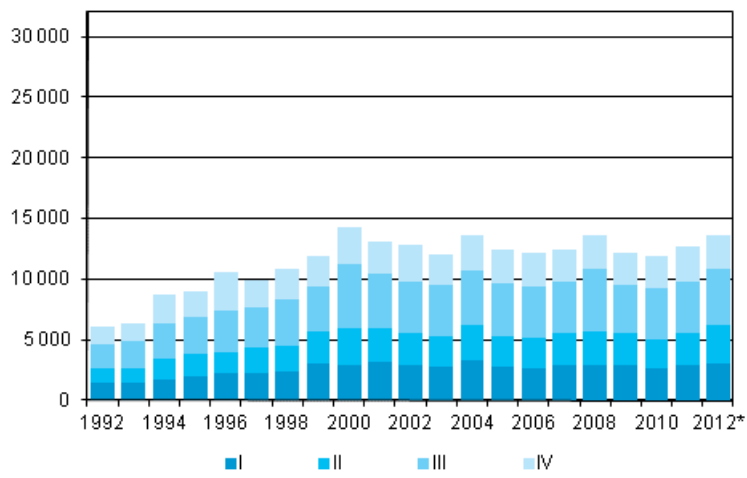
Liitekuvio 3. Kuntien välinen muutto neljännesvuosittain 1992–2011 sekä ennakkotieto 2012

Liitekuvio 4. Maahanmuutto neljännesvuosittain 1992–2011 sekä ennakkotieto 2012

Liitekuvio 5. Maastamuutto neljännesvuosittain 1992–2011 sekä ennakkotieto 2012

Laatuseloste, Väestön ennakkotilasto

1. Tilastotietojen relevanssi

Väestötietojärjestelmä on perustettu vuonna 1969, ja sitä ylläpitävät Väestörekisterikeskus ja maistraatit. Suomen viimeinen henkikirjoitus tehtiin 1.1.1989. Väestötietojärjestelmää päivitetään muutosilmoituksin. Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista (661/2009). Tarkempia säännöksiä tietojen tallentamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksessa väestötietojärjestelmästä (128/2010).

Väestörekisterikeskus toimittaa Tilastokeskukselle viikoittain väestötietojärjestelmään rekisteröidyt muutokset.

Väestötilaston ennakkotiedot kuvaavat tärkeimpiä väestönmuutosten kokonaismääriä alueittain sekä väestön määrää ajanjakson lopussa. Ajanjakson loputtua odotetaan muutosilmoituksia vielä kaksi viikkoa ennen tilaston tekemistä. Kahta viikkoa kauemmin viipyneet muutosilmoitukset tilastoidaan seuraavassa tilastossa oikeaan tapahtuma-ajankohtaan.

Tilastossa elävänä syntyneellä tarkoitetaan lasta, joka syntymän jälkeen hengitti tai osoitti muita elonmerkkejä. Vain Suomessa vakinaisesti asuvien naisten elävänä synnyttämät lapset otetaan huomioon väkilukutilastossa. Synnytyssairaalat ilmoittavat tiedot vastasyntyneistä maistraateille.

Kuolemasta on viipymättä ilmoitettava lääkärille tai poliisille. Terveystieteiden tutkimuskeskityksen toimintayksikön tai lääkärin on ilmoitettava tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään (laki 459/1973). Lääkäri kirjoittaa kuolemasta kuolintodistuksen. Jos kuolemansyyn selvittäminen edellyttää ruumiinavausta, kuolintodistuksen laatii oikeuslääkäri. Kuolintodistuksen kirjoittanut lääkäri toimittaa todistuksen Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) sille alueyksikölle, jonka toimialueella vainajalla on ollut kotipaikka. THL:n oikeuslääkäri tarkistaa todistuksen oikeellisuuden ja lähettää sen Tilastokeskukseen.

Jos lääkärin antamaa hautauslupaa tai kuolintodistusta ei saada ilman kohtuutonta vaikeutta tai viivästystä, poliisi voi antaa, neuvoteltuaan oikeuslääkärin tai lääkärin kanssa, suorittamansa tutkinnan perusteella kuolinselvityksen. Poliisin on viipymättä lähetettävä kuolinselvitys THL:lle. THL:n on edelleen viipymättä ilmoitettava tieto henkilön kuolemasta maistraatille, joka vie tiedon väestötietojärjestelmään (asetus 948/1973).

Kuolleiden tilasto perustuu väestötietojärjestelmään. Suomessa kuolleeksi tilastoidaan henkilöt, jotka kuollessaan asuvat vakinaisesti Suomessa. Kuolintodistusten perusteella tehdään kuolemansyytilasto, joka julkaistaan omana sarjanaan. Väestötilastojen kuolleiden lukumäärä poikkeaa kuolintodistusten perusteella laaditun kuolemansyytilaston luvusta jonkin verran.

Maahanmuuttaneen Suomen kansalaisen on ilmoitettava muutostaan maistraatille, joka päivittää tiedot väestötietojärjestelmään (laki 661/2009). Ulkomaalaisen maahantulo edellyttää, että hänellä on voimassa oleva vaadittava viisumi, oleskelulupa taikka työntekijän tai elinkeinonharjoittajan oleskelulupa, jollei Euroopan yhteisön lainsäädännöstä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu (ulkomaalaislaki 301/2004). Maistraatti tallentaa myös sille ilmoitetut ulkomaan kansalaista koskevat tiedot väestötietojärjestelmään, jos henkilöllä on Suomessa kotikuntalainen (201/1994) mukaan määräytynyt kotikunta ja siellä oleva vakinainen asuinpaikka. Perustellusta pyynnöstä ulkomaan kansalaisen tiedot voidaan tallentaa myös, jos hänellä esim. on kotikuntalaisissa tarkoitettu tilapäinen asuinpaikka Suomessa ja tallentaminen on tarpeen mm. työteon tai opiskelun vuoksi (laki 661/2009). Ennakkotilastossa henkilön siirtyminen muualta Suomeen luetaan maahanmuutoksi vain, jos väestötietojärjestelmään on tehty merkintä, että hän on saanut vakinaisen asuinpaikan Suomesta.

Maassamuuttajan on viimeistään viikon kuluttua muutosta annettava itsestään ja kanssaan muuttaneista perheenjäsenistä muuttoilmoitus. Muutto ilmoitetaan lomakkeella joko vakinaiseksi tai tilapäiseksi. Muuttoilmoituksen saatuaan maistraatti päättää, onko kyseessä tilapäinen vai vakinainen asuinpaikan muutos. Opiskelijoiden muutot opiskelupaikkakunnalle on voitu katsoa vakinaisiksi muutoiksi 1.6.1994 lähtien, jolloin tuli voimaan kotikuntalaki. (lait 661/2009, 201/1994)

Maasta muuttavien on tehtävä itsestään muuttoilmoitus kuten maan sisällä muuttavienkin (lait 661/2009, 201/1994). Maasta muuttaneiksi katsotaan pääasiassa henkilöt, jotka muuttavat ulkomaille asumaan yhtä

vuotta pitemmäksi ajaksi. Poikkeuksen muodostavat Suomen kansalaiset, jotka ovat diplomaatteja, kehitysyhteistyössä toimivia ym. (kotikuntalaki 201/1994). Pohjoismaiden välisen sopimuksen mukaan tilapäistä oleskelua, joka kestää alle kuusi kuukautta ei pidetä muuttona (kotikuntalaki 201/1994, asetus ja valtiosopimus 96/2006).

Kun henkilö muuttaa toisesta Pohjoismaasta toiseen, hänen on ilmoitettava muutostaan tulovaltion paikalliselle rekisteriviranomaiselle, joka päättää rekisteröidäänkö henkilö tulovaltiossa asuvaksi. Tulovaltion rekisteriviranomainen ilmoittaa päätöksestään kyseiselle henkilölle ja lähtövaltion rekisteriviranomaiselle. Lähtövaltion väestörekisterissä maastamuuttopäiväksi merkitään se päivä, jona henkilö on otettu tulomaan paikalliseen väestörekisteriin. (Kotikuntalaki 201/1994, asetus ja valtiosopimus 96/2006)

Kansalaisuudella tarkoitetaan yksilön ja valtion välistä lainsäädännöllistä sidettä, joka määrittää yksilön ja valtion suhdetta sekä niiden keskeisiä oikeuksia ja velvollisuuksia. Yleensä kansalaisuus saadaan syntyessä, mutta toiseen maahan muuttaneelle voidaan myöntää myös uuden kotimaan kansalaisuus. Henkilöllä voi olla myös useamman maan kansalaisuus (kansalaisuuslaki 359/2003 ja asetus kansalaisuudesta 799/2004). Jos henkilöllä on kahden maan kansalaisuus, joista toinen on Suomen, hän on tilastoissa Suomen kansalaisena. Jos Suomessa asuvalla ulkomaan kansalaisella on useita ulkomaisten kansalaisuuksia, hän on rekisterissä ja tilastoissa sen maan kansalaisena, jonka passilla hän on maahan tullut. Suomen kansalaisuuden saaneiden tilasto perustuu Maahanmuuttoviraston väestötietojärjestelmään ilmoittamiin päätöksiin.

Avioliitoilla ja avioeroilla tarkoitetaan Suomessa vakinaisesti asuvien naisten avioliittoja ja -eroja. Avioliittotilasto perustuu maistraattien väestötietojärjestelmään tallentamiin tietoihin solmituista avioliitoista. Kirkollisista vihkimisistä maistraatit saavat tiedot seurakunnista. Avioerotilasto perustuu tuomioistuinten väestötietojärjestelmään ilmoittamiin päätöksiin myönnettyistä avioeroista.

Kahden samaa sukupuolta olevan 18 vuotta täyttäneen henkilön parisuhde voidaan rekisteröidä. Rekisteröity parisuhde purkautuu, kun parisuhteen toinen osapuoli kuolee tai julistetaan kuolleeksi taikka parisuhde puretaan tuomioistuimen päätöksellä (laki 950/2001). Tilasto rekisteröidyistä parisuhteista perustuu maistraattien väestötietojärjestelmään viemiin tietoihin. Rekisteröityjen parien erotilasto perustuu tuomioistuinten väestötietojärjestelmään päivittäisiin tietoihin myönnettyistä eropäätöksistä.

Väestöön kuuluvat ne Suomen kansalaiset ja ulkomaalaiset, jotka asuvat vakinaisesti Suomessa (kotikuntalaki 201/1994), vaikka olisivatkin tilapäisesti ulkomailla. Turvapaikanhakija saa kotipaikan vasta, kun hänen hakemuksensa on hyväksytty.

Suomessa asuvat vieraan valtion lähetystöön, kaupalliseen edustustoon tai lähetetyn konsulin virastoon kuuluvat henkilöt sekä näiden perheenjäsenet ja henkilökohtainen palveluskunta eivät kuulu maassa asuvaan väestöön, elleivät ole Suomen kansalaisia. Sen sijaan Suomen ulkomailla olevien lähetystöjen ja kaupallisten edustustojen suomalainen henkilökunta sekä YK:n rauhanturvajoukoissa palvelevat luetaan maassa asuvaan väestöön.

Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja (Laki tilastokeskuksesta 24.1.1992/48). Näihin kuuluvat myös väestötilastot. Tilastokeskuksen työjärjestys määrittää Henkilötilastot väestötilastojen tekijäksi (Tilastokeskuksen työjärjestys, TK-00-1497-12).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Väestömuutosaineisto on kokonaisaineisto. Siihen on poimittu väestötietojärjestelmästä kaikkien Suomessa vakinaisesti asuvien henkilöiden väestömuutokset.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Yleisesti ottaen Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmää voidaan pitää henkilöiden suhteen erittäin kattavana. Jotta henkilö saa henkilötunnuksen on hänet kirjattava väestötietojärjestelmään. Vakituinen asuminen Suomessa ilman henkilötunnusta on käytännöllisesti katsoen mahdotonta. Laillinen työssäkäynti, pankkitilin avaaminen, asioiminen viranomaisten kanssa jne. edellyttävät henkilötunnusta. Voidaan olettaa, ettei Suomessa ole merkittäviä määriä esim. yli vuoden kestäviä jaksoja 'pimeää' työtä tekeviä henkilöitä, joille palkka maksetaan käteisellä.

Väestötietojärjestelmää on pidetty yllä henkikirjoituksen lakkauttamisen jälkeen vuodesta 1989 pelkästään väestönmuutosilmoituksin. Näiden oikeellisuudesta kertoo väestötietojärjestelmästä tehty osoitteiden luotettavuustutkimus.

Väestörekisterikeskus teettää vuosittain Tilastokeskuksella otantatutkimuksen osoitetietojen oikeellisuudesta. Noin 11 000 hengeltä tiedustellaan, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikea. Vuoden 2010 tutkimuksessa vastanneista 99,0 prosentilla tieto oli oikein. Tutkimuksen kato oli 13,4 prosenttia. Kadon osalta osoitteet pyrittiin tarkistamaan muista lähteistä. Katoon kuuluvista henkilöistä 92,2 prosentilla osoite pystyttiin toteamaan oikeaksi, 4,6 prosentilla vääräksi ja 3,2 prosentilla tietoa ei voitu tarkistaa. Jos oletetaan kaikkien kadossa olleiden tarkistamatta jääneiden tiedot vääriksi, olisi lopullinen oikeiden osoitteiden osuus 98,1 prosenttia.

Kunnittaisiin väestötilastoihin virheelliset osoitteet vaikuttavat vain, jos väärä osoite on toisessa kunnassa kuin oikea osoite. Vääristä osoitteista vain osa on väärässä kunnassa.

Kunnallisvaalien yhteydessä ulkomaalaisten äänioikeusilmoitusten palautukset paljastavat yleensä noin 1 000 henkeä, jotka ovat muuttaneet maasta ilmoitusta tekemättä ja ovat siten olleet edelleen tilastoituna väestöön. Väestörekisterikeskus poistaa heidät väestötietojärjestelmän maassa asuvasta väestöstä ennen seuraavaa vuodenvaihdetta.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Väestönmuutostiedoista tuotetaan ennakkotilasto kuukausittain. Tiedot julkaistaan tilastokuukautta seuraavan kuukauden jälkipuoliskolla.

Lopullinen väestörakennetilasto valmistuu vuosittain maaliskuun puolivälin jälkeen ja lopulliset väestönmuutostilastot huhti-toukokuussa. Lopullisten väestönmuutosten ja vuoden lopun ennakkotilaston kokonaismäärien erot näkyvät muutoslajeittain oheisesta taulukosta. Ero on suhteellisesti suurin nettomaahanmuutossa, mikä johtuu lähinnä lopullisen tilaston ja ennakkotilaston maahanmuuttolukujen erosta. Nettomaahanmuuton lukujen ero kasvattaa myös kokonaisuutoksen suhteellista eroa lopullisen tilaston ja ennakkotilaston lukujen välillä. Vuoden 2011 ennakkoväkiluku oli 696 henkeä pienempi kuin lopullinen väkiluku. Suhteellisesti ero oli -0,1 promillea.

Väestömuutosten ennakkotilaston ja lopullisen tilaston vertailu 2011

Vuosi- neljännes	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Synty- neiden enemmyys	Kuntien välinen muutto 1)	Maahan- muutto	Maasta- muutto	Netto- maahan- muutto	Kokonais- muutos ²⁾	Avioliitot	Avioerot
Lopulliset tiedot 2011										
I	14 734	13 257	1 477	54 445	6 232	2 845	3 387	4 864	4 316	3 575
II	14 938	12 601	2 337	69 626	6 662	2 665	3 997	6 334	6 405	3 337
III	16 017	12 082	3 935	95 368	9 753	4 322	5 431	9 366	11 762	3 380
IV	14 272	12 645	1 627	62 098	6 834	2 828	4 006	5 427	5 925	3 177
I-IV	59 961	50 585	9 376	281 537	29 481	12 660	16 821	25 991	28 408	13 469
Ennakkotiedot 2011										
I	14 756	13 313	1 443	53 956	5 921	2 914	3 007	4 450	4 449	3 617
II	14 950	12 611	2 339	68 889	6 403	2 660	3 743	6 082	6 492	3 367
III	16 016	12 070	3 946	94 513	9 369	4 254	5 115	9 061	11 783	3 375
IV	14 234	12 440	1 794	61 102	6 554	2 646	3 908	5 702	5 834	3 135
I-IV	59 956	50 434	9 522	278 460	28 247	12 474	15 773	25 295	28 558	13 494
Lopulliset tiedot – ennakkotiedot 2011										
I	-22	-56	34	489	311	-69	380	414	-133	-42
II	-12	-10	-2	737	259	5	254	252	-87	-30
III	1	12	-11	855	384	68	316	305	-21	5
IV	38	205	-167	996	280	182	98	-275	91	42
I-IV	5	151	-146	3 077	1 234	186	1 048	696	-150	-25

1) Kuntien väliset muutot ovat vuoden 2012 aluejaolla.

2) Kokonaisuutos sisältää väkiluvun korjauksen lopullisten tietojen viimeisellä vuosineljänneksellä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastokeskus julkaisee Internet-sivuillaan väestömuutosten ennakkotilaston koko maan tiedot kuukausittain ja alueittaiset tiedot neljännesvuosittain.

Ennakkotilaston väkilukutiedot sekä koko maan tasolla että alueittain julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla kuukausittain.

Alueittaiset väestömuutosten ennakkotiedot kuukausittain ovat saatavana maksullisessa Väestötilastopalvelussa <http://tilastokeskus.fi/tup/vaestotilastopalvelu/index.html>.

Ennakkotilaston tietoja toimitetaan myös sähköpostitse <http://tilastokeskus.fi/til/vamuu/yht.html>.

Lopulliset väestömuutosten perustiedot eri aluejaoilla ovat saatavana Tilastokeskuksen maksuttomasta tilastopalvelusta <http://tilastokeskus.fi/tup/statfin/index.html>. Eritellympää tietoa väestöstä mm. kunnan osa-alueittain on maksullisessa Väestötilastopalvelussa (linkki yllä). Maksullinen Altika-alue tietokanta <http://tilastokeskus.fi/tup/altika/index.html> sisältää kunnittaisia väestötietoja vuodesta 1975 lähtien.

Väestömuutos- ja väkilukutietoja koko maan tasolla vuodesta 1749 alkaen on saatavana maksullisessa Astika-aikasarjatietokannassa <http://tilastokeskus.fi/tup/astika/index.html>.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Väestön ennakkotilastossa käytetään tilastovuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Edellisen vuoden lopulliset väestötilastot puolestaan tuotetaan tilastovuotta seuraavan vuoden aluejaolla. Ennakkotilaston tiedot ovat siten alueliitosten osalta suoraan vertailukelpoisia edellisen vuoden lopullisiin lukuihin, eivät edellisen vuoden ennakkolukuihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Väestörekisterikeskus julkistaa kunnittaiset asukasluvut kuukausittain. Luvut poikkeavat Tilastokeskuksen kuukausittaisista ennakkotiedoista. Ero johtuu siitä, että Väestörekisterikeskus julkistaa rekisteritilanteen kuun vaihtuessa, kun taas Tilastokeskus odottaa muutosilmoituksia kaksi viikkoa kuun loputtua, ennen kuin tuottaa ennakkotilaston edellisen kuun lopun tilanteesta.

8. Dokumentointi

Tilastoissa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen kotisivuilta.

Väestötieteen käsitteisiin voi perehtyä Tilastokeskuksen verkkokoulussa.

Väestön ennakkotilastossa käytetyistä käsitteistä on kerrottu myös tilaston Internet-sivuilla kohdassa Käsitteet ja määritelmät.

Lisätietoja

Marja-Liisa Helminen 09 1734 3273

Irma Pitkänen 09 1734 3262

Vastaava tilastojohtaja:

Riitta Harala

vaesto.tilasto@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Väestö- ja kuolemansyytilastot, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-8381 (pdf)